

PHAIDRA, akronim za Permanent Hosting, Archiving and Indexing of Digital Resources and Assets, predstavlja sistem za upravljanje digitalnim objektima na Univerzitetu u Kragujevcu, sa integrisanom funkcijom trajnog arhiviranja digitalnih objekata.

Pet razloga koji govore u prilog sistemu PHAIDRA:

1. Politika otvorenog i slobodnog pristupa

PHIADRA je "otvoren" sistem. Ne samo da je razvijena na bazi softvera otvorenog koda, već je i pristup sistemu dostupan bez ograničenja svim članovima Univerziteta - nastavnicima i saradnicima. Aktivno korišćenje sistema PHAIDRA, deponovanje i povezivanje objekata je otvoreno za sve zaposlene na Univerzitetu, kao i za spoljne saradnike koji su dobili odobrenje za upotrebu sistema PHAIDRA. Pretraživanje i pregledanje sadržaja slobodno je bez ikakve prijave širom sveta, korišćenjem internet pretraživača.

2. Mogućnost trajnog citiranja podataka deponovanih u sistemu PHIADRA

Svi objekti arhivirani u sistemu PHAIDRA (tu se podrazumevaju tekstovi, video i audio fajlovi, slike i linkovi) dobijaju "trajni link" koji ga jednoznačno identificuju na internetu. Ovaj permanentni link je uvek dostupan širom sveta i može se navesti u citatu ili poslati dalje. Pri izboru linka odmah se dobijaju najvažniji podaci o izabranom objektu, koji se može pregledati i po potrebi preuzeti.

3. Politika sofisticiranog pristupa

Pored dugoročnog upravljanja digitalizovanim objektima, PHAIDRA kao stabilna baza podataka za upravljanje, istraživanje i nastavu, nudi mogućnost daljeg fleksibilnog korišćenja resursa. Članovi Univerziteta mogu da kreiraju digitalne objekte dostupne širom sveta, ili u bilo koje vreme i uvek iznova jednostavno (samostalno i bez pomoći drugih lica ili administratora) blokiraju te objekte ili ih stave na raspolaganje određenoj grupi korisnika.

4. Politika jasnih pravnih pravila

Jasna pravna pravila kao i dostupnost modela licenci i uslova korišćenja stvaraju sigurnost i poverenje. PHAIDRA omogućava siguran pravni status deponovanih objekata. Pitanja autorskih prava i modeli licenci pripremljeni su dobro i razumljivo. Pored toga, jasno je definisan odnos sistema PHAIDRA kao davaoca servisa, s jedne, i vlasnika digitalnog objekta, s druge strane.

5. Politika pouzdanog dugoročnog arhiviranja

Osnovna ideja u izgradnji sistema Digitalnog arhiva Univerziteta bila je da se "omogući dugoročno arhiviranje vrednih podataka na Univerzitetu na jednostavan način". Vredni podaci u sistemu PHAIDRA su, ne samo sistematski već i dugoročno obezbeđeni. Tehničku podršku i preporučene formate za sistem PHAIDRA utvrdio je Univerzitet u Beču. PHAIDRA je postavljena na fleksibilnom softveru otvorenog koda Fedora. Svi metapodaci se konvertuju u xml format, koji podržava ne samo funkciju dugoročnog arhiviranja, već i interoperabilnost sa drugim sistemima. Kao što je već pomenuto, svaki objekat ima nepromenljivi trajni link.

PHAIDRA je korisnički orijentisana, inovativna, okrenuta budućnosti, fleksibilna i pruža sigurnost za vaše podatke!

Šta nam omogućava

PHAIDRA - trajna baza podataka

PHAIDRA, kao trajna baza podataka za upravljanje, istraživanje i učenje, omogućava dugoročno upravljanje digitalnim objektima, fleksibilno korišćenje resursa, pronalaženje i preuzimanje pripremljenih digitalnih objekata. Korišćenjem sheme metapodataka digitalni objekti adekvatno su strukturisani, a trajno arhiviranje omogućava njihovo citiranje.

Podaci u sistemu PHAIDRA su:

- arhivirani na nivou Univerziteta
- trajno osigurani
- sistematizovani
- opremljeni metapodacima („podaci o podacima“)
- dostupni širom sveta na neograničeno vreme

Karakteristike sistema PHAIDRA su:

- pohranjivanje i upravljanje materijalima
- mogućnost kombinovanih upita
- ciljana pretraživanja preko indeksa
- import i eksport datoteka
- interfejsi prema drugim izvorima
- trajno arhiviranje

PHAIDRA vizionarski pomaže u nastavi, istraživanju i administraciji, nudi interfejse prema drugim sistemima. U sistemu PHAIDRA mogu biti pohranjene slike, tonski dokumenti, tekstualne datoteke, audio i video fajlovi i linkovi.

Objedinjen unos (Bulk-uploads) u sistemu PHAIDRA

Pored aktivnosti pojedinačnih korisnika, u sistemu PHAIDRA je moguće pohranjivanje velikih količina podataka. Ovaj proces odvija se preko postojećeg interfejsa, a procesi se usklađuju sa svakim klijentom pojedinačno.

Korisnici:

Postoji razlika između aktivnog korišćenja sistema PHAIDRA (npr. postavljanje objekata) i pasivnog korišćenja (pregledanje i preuzimanje objekta).

Aktivno korišćenje sistema PHAIDRA

Univerzitet ima veoma različite korisnike. U sistemu PHAIDRA razlikujemo tri grupe korisnika:

- Nastavnici i saradnici univerziteta
- Studenti
- Gosti ("Light-Account")

Pasivno korišćenje sistema PHAIDRA

U opštem smislu, svi objekti arhivirani u sistemu PHAIDRA, vidljivi su i mogu se koristiti širom sveta bez registracije. Međutim zbog koncepta diferenciranog pristupa u sistemu PHAIDRA, ipak se može desiti da su neki digitalni objekti ili određene njihove verzije, zaključane. Sa ovom funkcijom sistema PHAIDRA, Univerzitet poštuje autorska prava i želje pojedinaca.

Vrste korisnika

PHAIDRA pruža četiri nivoa privilegija koje određuju koje aktivnosti korisnik može da obavlja. Svrha dodeljivanja različitih nivoa privilegija je sprečavanje nepravilnog korišćenja sistema.

Administrator

Ima slobodan pristup i dodeljuje prava drugim korisnicima. "Administrator" ima funkciju supervizora koja mu omogućuje da u slučajevima ugroženosti bezbednosti podataka, ako je neophodno, obavlja i destruktivne operacije kao što su zaključavanje zapisa i sl.

Super-korisnik

Ima brojne privilegije i može preneti pravo (npr. prava pristupa redakcionim grupama/pojedinim ovlašćenim korisnicima).

Ovlašćeni korisnik

Ima ograničene privilegije (kao što su pravo pregledanja, neka manipulativna prava, unos podataka, izmena podataka, obrada podataka). Pravo "ovlašćenog" korisnika iako dopušta široke manipulacije podacima, jemči integritet i konzistentnost podataka.

Anonimni korisnik

Može pregledati i koristiti podatke. "Anonimni korisnik" koristi samo operacije upita i nema mogućnost bilo kakve promene podataka.

PHAIDRA je razvijena za potrebe istraživanja, nastave i administracije na Univerzitetu. Rezultati istraživanja treba da budu arhivirani i dostupni, nastavnicima treba omogućiti da svoje priloge prezentiraju u svako doba i da ih po potrebi brzo stave na raspolaganje studentima, kao što i dokumenta administracije treba da budu sigurno arhivirana uz mogućnost selektivne distribucije.

PHAIDRA nudi niz mogućnosti, i to:

- portal znanja sa različitim mogućnostima pretraživanja koristi se širom sveta
- permanentne linkove za objekte (tekstove, filmove, audio priloge, knjige itd.) koji omogućavaju trajno citiranje
- promenu metapodataka, namenjena vlasnicima objekata
- kontrolisan pristup objektima u okviru univerziteta
- utvrđivanje autorskih prava za svaki objekat, odnosno mogućnost određivanja uslova korišćenja objekata
- međusobno povezivanje objekata u tematske kolekcije. Svaka kolekcija dobija svoj link koji možete poslati kolegama istraživačima
- arhiviranje objekata zajedno sa kolegama, spoljnim istraživačim
- predstavljanje objekata na različite načine putem korišćenja različitih stilova

- pregledanje, prelistavanje, pretraživanje i preuzimanje knjiga preko servisa za pregledanje e-knjiga (Book-Viewer), odnosno kreiranje sopstvene knjige preko servisa za kreiranje e-knjiga (Book Importer)

Obavezna polja

Da bi se PHAIDRA svrsishodno koristila obavezno je popuniti određena polja iz bloka metapodataka.

Radi jednostavnije primene obavezna polja svedena su na sledeća:

Naslov

Unesite naslov objekta. Ukoliko objekat nema naslov, dajte mu naslov koji ga najtačnije opisuje.

Jezik

Izaberite jezik ili jezike na kojima će vaš objekat kasnije moći da se pretražuje. Ako birate više od jednog jezika, kliknite na zelenu strelicu i koristite padajući meni.

Status

Ako postoji više verzija vašeg objekta, ovo je relevantan podatak. Izaberite opciju između „Nacrt“, „Završeno“ ili „Nije dostupno“.

Uloga

U kom svojstvu postavljate objekat. Izaberite odgovarajuću opciju.

Identitet

Molimo unesite svoje ime i prezime. U polje „Zvanje“ možete uneti akademski stepen ili zanimanje. Ono što unesete u prvo polje prikazaće se pre imena dok će se uneto u drugo polje pojaviti posle imena.

Troškovi

Da li će korisnici imati troškove?

Kopirajt

Da li je Vaš objekat pravno zaštićen?

Opis

Ovde dajte više detalja o eventualnim pravnim uslovima. Ako ništa nije navedeno, imajte na umu da će se objekat slobodno koristiti.

Licence

Molimo odaberite odgovarajuću licencu.